

DA

DA

DA

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 16.3.2011
KOM(2011) 127 endelig

2011/0060 (CNS)

Forslag til

RÅDETS FORORDNING

om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager vedrørende de formueretlige retsvirkninger af registrerede partnerskaber

{KOM(2011) 125 endelig}
{KOM(2011) 126 endelig}
{SEK(2011) 327 endelig}
{SEK(2011) 328 endelig}

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

1.1. Generel baggrund

Det fastslås i artikel 67, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, at Unionen udgør et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor de grundlæggende rettigheder og medlemsstaternes forskellige retssystemer og retstraditioner respekteres. Det foreskrives i samme artikels stk. 4, at Unionen letter adgangen til domstolene, navnlig på grundlag af princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser og udenretslige afgørelser om civilretlige spørgsmål. I artikel 81 i samme traktat henvises der udtrykkeligt til foranstaltninger, der skal sikre "gensidig anerkendelse mellem medlemsstaterne af retsafgørelser og udenretslige afgørelser samt fuldbyrdelse heraf" og "forenelighed mellem medlemsstaternes regler om lovvalg og om retternes kompetence". Der er allerede vedtaget mange instrumenter på dette retsgrundlag, bl.a. forordning (EF) nr. 2201/2003, men deres anvendelsesområde omfatter ikke formueforholdet i registrerede partnerskaber.

Det fremgik allerede af programmet med foranstaltninger til gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område¹, som Rådet vedtog den 30. november 2000, at der skal udarbejdes et instrument om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser om "formuefællesskabet mellem ægtefæller og om de formueretlige konsekvenser af opløsningen af papirløse forhold". I Haagprogrammet², som Det Europæiske Råd vedtog den 4. og 5. november 2004, og som tillægger gennemførelsen af programmet for gensidig anerkendelse fra 2000 højeste prioritet, opfordres Kommissionen til at fremlægge en grønbog om "lovvalsregler vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, herunder spørgsmålet om kompetence og gensidig anerkendelse", og det understreges, at der bør vedtages et instrument på dette område senest i 2011.

Stockholmprogrammet, som Det Europæiske Råd vedtog den 11. december 2009, nævner ligeledes, at gensidig anerkendelse bør udvides til at omfatte sager om formueforhold mellem ægtefæller og de formueretlige retsvirkninger af ugifte pars separation.

I rapporten om unionsborgerskab 2010: "Afskaffelse af hindringerne for unionsborgernes rettigheder"³, der blev vedtaget den 27. oktober 2010, fastslog Kommissionen, at der hersker usikkerhed om internationale pars ejendomsrettigheder, og at dette er en af de væsentligste hindringer, unionsborgere fortsat støder på i deres dagligdag, når de udøver de rettigheder, som de tillægges i EU uden for de nationale grænser. For at råde bod på denne situation har Kommissionen derfor meddelt, at den i 2011 vil fremlægge forslag til et lovgivningsmæssigt instrument, der giver internationale par (ægtepar eller registrerede partnere) bedre overblik over, hvilke retter der er kompetente, og hvilken lovgivning der finder anvendelse på deres ejendomsrettigheder.

1.2. Begrundelse og formål

I et område uden indre grænser flytter flere og flere mennesker, hvilket betyder, at der en væsentlig stigning i antallet af parforhold – uanset form - mellem statsborgere fra forskellige medlemsstater,

¹ EFT L 12 af 15.1.2001, s. 1.

² EUT C 53 af 3.3.2005, s. 1.

³ KOM(2010) 603.

og at der bliver flere og flere par, som bor i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere, og som ofte erhverver formuegoder i flere forskellige EU-medlemsstater. En undersøgelse foretaget af Consortium ASSER-UCL⁴ i 2003 viste, at internationale par er et udbredt fænomen i EU, og at der opstår praktiske og juridiske vanskeligheder både i forbindelse med den daglige forvaltning af parrets formuegoder og i forbindelse med en deling som følge af ægteskabets eller partnerskabets opløsning eller en af personernes dødsfald. Selv om den hyppigste samværsform er ægteskabet, er nye samværsformer udbredt, herunder bl.a. registreret partnerskab, som indgås af to personer, der lever i et stabilt forhold, som er registreret formelt ved en offentlig myndighed. De vanskeligheder, der opstår for par, der har registreret deres partnerskab, skyldes ofte, at der er stor forskel på medlemsstaternes regler om de formueretlige retsvirkninger af sådanne samlivsformer både med hensyn til materiel ret og international privatret.

På grund af de særlige karakteristika ved henholdsvis registreret partnerskab og ægteskab og de forskellige retlige konsekvenser af disse samlivsformer fremlægger Kommissionen to forskellige forslag til forordning: en forordning om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager vedrørende de formueretlige retsvirkninger af registrerede partnerskaber, og en anden forordning om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller.

Dette forslag har til formål at indføre en klar retlig ramme i Den Europæiske Union, der giver regler for kompetence og lovvalg for formueforholdet i disse partnerskaber, og fremme udveksling af afgørelser og dokumenter mellem medlemsstaterne.

2. RESULTATET AF HØRINGERNE - KONSEKVENSANALYSE

Forud for forslagens udarbejdelse blev der foretaget en omfattende høring i medlemsstaterne, de øvrige institutioner og offentligheden. Efter undersøgelsen fra 2003 offentliggjorde Kommissionen den 17. juli 2006 en grønbog om lovkonfliktregler i sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, herunder spørgsmålet om retlig kompetence og gensidig anerkendelse⁵, der gav anledning til en bred høring på dette område. Kommissionen nedsatte en ekspertgruppe, "PRM/III", til at forberede forslaget. Gruppen bestod af repræsentanter for de forskellige berørte erhverv, der repræsenterede de forskellige europæiske retlige traditioner, og holdt møde fem gange i perioden 2008-2010. Kommissionen organiserede ligeledes den 28. september 2009 en offentlig høring, hvor en debat med omkring hundrede deltagere bekræftede, at der var behov for et instrument i EU på dette område, der bl.a. skulle dække kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser. Der blev ligeledes arrangeret et møde med de nationale eksperter den 23. marts 2010 for at drøfte de store linjer i det forslag, der var under udarbejdelse.

Endelig foretog Kommissionen en fælles konsekvensanalyse for forslagene til forordning om henholdsvis de formueretlige retsvirkninger af registrerede partnerskaber og formueforholdet mellem ægtefæller. Den er vedlagt som bilag til dette forslag.

⁴ Læs mere i undersøgelsen om formueforholdet mellem ægtefæller og mellem ugifte par i international privatret og i EU-medlemsstaternes nationale ret, som er foretaget af Consortium ASSER-UCL, på http://europa.eu.int/comm/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm

⁵ KOM(2006) 400.

3. FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

3.1. Retsgrundlag

Retsgrundlaget for dette forslag er artikel 81, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, der tillægger Rådet kompetence til at fastlægge foranstaltninger vedrørende familieret med grænseoverskridende virkninger efter høring af Europa-Parlamentet.

Som det er tilfældet for formueforholdet mellem ægtefæller, fastsættes de formueretlige forbindelser mellem partnerne på den ene side og mellem partnerne og tredjemand på den anden side i en registreret partnerskabsaftale. Formueforholdet i registrerede partnerskaber opstår i og med registreringen af partnerskabet – ligesom formueforholdet mellem ægtefæller opstår i og med indgåelse af ægteskab – og ophører med opløsningen af samlivet. Når partnerskabet registreres ved en offentlig myndighed, etablerer partnerne stabile og retligt anerkendte relationer imellem sig. I øvrigt gælder det, at de fleste medlemsstater, der i deres lovgivning har regler for partnerskaber, i det omfang det er muligt sidestiller partnerskab med ægteskab.

Formålet med dette forslag er at opstille fuldstændige internationale privatretlige regler for formueforholdet i registrerede partnerskaber. Forslaget vedrører således kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende formueforholdet i registrerede partnerskaber. Reglerne i forslaget gælder udelukkende i situationer med grænseoverskridende virkninger. Kravet om grænseoverskridende virkninger i artikel 81, stk. 3, er følgelig opfyldt.

3.2. Nærhedsprincippet

Forslagets mål kan kun opfyldes i form af fælles regler om formueforholdet i registrerede partnerskaber, idet reglerne bør være identiske for at skabe retssikkerhed og forudsigelighed for borgerne. Dette mål vil ikke kunne opfyldes, hvis medlemsstaterne handler hver for sig. Der findes ingen gældende internationale konventioner på området, bortset fra konventionen om anerkendelse af registrerede partnerskaber af 5. september 2007 fra Den Internationale Kommission for Civilstand (ICCS). Men denne konvention vedrører kun anerkendelse af partnerskaber og er ikke trådt i kraft; den kan således ikke forventes at bringe de nødvendige løsninger på de mange problemer, der behandles i dette forslag, og som fremgår af både konsekvensanalysen og den offentlige høring. De mange forskelligartede problemer, borgerne støder på, betyder, at målene kun kan nås på EU-plan.

3.3. Proportionalitetsprincippet

Forslaget er strengt begrænset til, hvad der er nødvendigt for at nå de tilsigtede mål, og er derfor i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet. Forslaget harmoniserer ikke medlemsstaternes regler for formueforholdet i registrerede partnerskaber. Forslaget påvirker heller ikke medlemsstaternes regler for beskatning i forbindelse med opløsning af formueforholdet mellem registrerede partnere. Forslaget lægger ikke yderligere økonomiske eller administrative byrder på borgerne og kun en meget begrænset ekstra byrde på de berørte nationale myndigheder.

3.4. Indvirkning på de grundlæggende rettigheder

I overensstemmelse med strategien for Den Europæiske Unions effektive gennemførelse af chartret om grundlæggende rettigheder⁶ har Kommissionen sikret sig, at forslaget overholder de rettigheder, der er fastsat i chartret.

Forslaget krænker ikke retten til respekt for privatliv og familieliv eller retten til at indgå ægteskab og retten til at stifte familie ifølge national lovgivning, jf. artikel 7 og 9 i chartret.

Ejendomsretten som omhandlet i chartrets artikel 17 styrkes. Forudsigelighed med hensyn til, hvilken lov der finder anvendelse på alle parrets formuegoder, vil give partnerne mulighed for i højere grad at udnytte deres ejendomsret.

Kommissionen har også sikret sig, at artikel 21 om ikke-forskelsbehandling er overholdt.

Endelig vil de foreslåede bestemmelser give borgerne bedre adgang til domstolsprøvelse i EU, navnlig par, der har indgået et registreret partnerskab. Forslaget fremmer gennemførelsen af artikel 47 i chartret om grundlæggende rettigheder, der sikrer adgang til effektive retsmidler og til en upartisk domstol. Da forslagene opstiller objektive kriterier for at bestemme, hvilken ret der er kompetent, vil parallelle procedurer og forhastede sagsanlæg kunne undgås.

3.5. Valg af retsakt

Behovet for retssikkerhed og retlig forudsigelighed betyder, at reglerne skal være ensartede, hvorfor forslaget må tage form af en forordning. De foreslåede regler om kompetence, lovvalg og udveksling af retsafgørelser er detaljerede og præcise og kræver ikke gennemførelse i national ret. Målene om retssikkerhed og forudsigelighed vil ikke kunne opfyldes, hvis medlemsstaterne har et spillerum for gennemførelsen af reglerne.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET, FORENKLING OG SAMMENHÆNG MED UNIONENS ØVRIGE POLITIKKER

4.1. Virkninger for budgettet

Forslaget får ingen konsekvenser for EU's budget.

4.2. Forenkling

En harmonisering af kompetencereglerne vil i betydelig grad forenkle procedurerne, da det bliver muligt i henhold til fælles regler at bestemme, hvilken ret der er kompetent til at behandle en sag om formueforholdet i registrerede partnerskaber. Udvidelsen af kompetencen for de retter, der behandler en arvesag som følge af en partners dødsfald i medfør af det kommende EU-instrument, eller en sag om opløsning af det formueforhold, der er etableret, betyder, at den samme ret kan behandle alle sagens aspekter.

En harmonisering af lovvalgsreglerne vil i betydelig grad forenkle procedurerne ved at fastsætte, hvilken lov der skal finde anvendelse.

⁶ Meddelelse fra Kommissionen, KOM(2010) 573 af 19.10.2010.

Endelig vil de foreslåede regler om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser fremme udvekslingen af disse mellem medlemsstater.

4.3. Overensstemmelse med andre EU-politikker og -mål

Dette forslag er et led i Kommissionens bestræbelser på at fjerne de hindringer, unionsborgerne støder på i dagligdagen, når de udøver de rettigheder, de tillægges af EU, jf. ovennævnte rapport om unionsborgerskab 2010.

5. BEMÆRKNINGER TIL ARTIKLERNE

5.1. Kapitel I: Anvendelsesområde og definitioner

Artikel 1

De personlige retsvirkninger af det registrerede partnerskab er udtrykkeligt udelukket fra forordningens anvendelsesområde, der er begrænset til formueforholdet. Formueforholdet dækker både aspekter vedrørende den daglige forvaltning af parternes formuegoder og aspekter vedrørende bodelingen som følge af samlivets ophør eller boskiftet ved en af parternes død.

For at afgrænse de områder, det kommende instrument dækker, har man valgt at opstille en udtømmende liste over de områder, der er udelukket fra forordningens anvendelsesområde. De områder, der allerede er behandlet af eksisterende EU-forordninger, som f.eks. underholdsbidrag⁷, bl.a. mellem partnere, og spørgsmål vedrørende gyldigheden og virkningerne af donationer⁸, vil således være udelukket fra denne forordnings anvendelsesområde. Arveretlige spørgsmål er ligeledes udelukket fra denne forordnings anvendelsesområde.

Forordningen berører ikke de tingslige rettigheder vedrørende et formuegode, klassificeringen af sådanne formuegoder og rettigheder og fastsættelsen af indehaverens særlige rettigheder som følge deraf. Tinglysning af ejendomsrettigheder, navnlig ejendomsregistrets funktion og virkningerne af en registrering eller manglende registrering i dette register, er også udelukket fra forordningens anvendelsesområde.

Artikel 2

For at sikre sammenhæng, lette forståelsen og ensrette anvendelsen er nogle af definitionerne af begreber i denne forordning de samme som i andre EU-instrumenter, der er gældende eller under forhandling.

De formueretlige retsvirkninger af registrerede partnerskaber, som denne forordning udelukkende vedrører, defineres specifikt og begrænses til de formueretlige forbindelser mellem partnerne indbyrdes og over for tredjemand som følge af den formelle tilknytning, det registrerede partnerskab skaber.

Begrebet "ret" omfatter, således som det er defineret, de myndigheder, der udøver deres funktioner efter delegation eller efter udpegelse af en ret, således at de afgørelser, der træffes af disse myndigheder, kan sidestilles med retsafgørelser, hvad angår anerkendelse og fuldbyrdelse i en anden medlemsstat.

⁷ Forordning (EF) nr. 4/2009 (EUT L 7 af 10.1.2009, s. 1).

⁸ Forordning (EF) nr. 593/2008 (EUT L 177 af 4.7.2008, s. 6).

5.2. Kapitel II: Kompetence

Retssager vedrørende formueforholdet i registrerede partnerskaber vedrører ofte bodelingen eller -skiftet som følge af samlivets ophør, dødsfald eller separation.

Formålet med denne forordning er bl.a. at give borgerne et overblik over de forskellige relevante procedurer ved retterne i en og samme medlemsstat. Derfor sikrer forordningen sammenhæng mellem reglerne for fastsættelse af kompetence for de retter, der skal påkende formueforholdet i partnerskabet, og de allerede eksisterende eller planlagte regler i andre EU-instrumenter.

Artikel 3

De retter i en medlemsstat, der har stedlig kompetence til at behandle en registreret partners arvesag i medfør reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../... *[om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter vedrørende arv og om indførelse af et europæisk arvebevis]*, får udvidet deres kompetence til at omfatte boskiftet i det registrerede partnerskab som følge af arvefaldet.

Retterne i denne medlemsstat vil dog kunne fralægge sig denne kompetence, hvis den nationale lovgivning ikke giver mulighed for registreret partnerskab.

Artikel 4

For at retten i den medlemsstat, hvor en anmodning om opløsning indbringes, kan behandle samtlige aspekter af denne opløsning, uden at partnerne skal henvende sig til retsinstanser i flere forskellige medlemsstater, kan kompetencen for retterne i den medlemsstat, der skal behandle opløsning af et registreret partnerskab, udvides til at omfatte de formueretlige retsvirkninger af det registrerede partnerskab som følge af denne opløsning.

Artikel 5

Forordningen indeholder i øvrigt kompetenceregler i andre tilfælde, bl.a. hvis der ikke indledes en arvesag eller en sag om opløsning af partnerskabet. En liste med prioriterede tilknytningskriterier giver mulighed for at fastslå, hvilken medlemsstat der har kompetence til at behandle sager om formueforholdet i registrerede partnerskaber.

De foreslåede kriterier er bl.a. partnernes sædvanlige opholdssted, partnernes sidste fælles sædvanlige opholdssted, hvis en af partnerne fortsat opholder sig der, og sagsøgtens sædvanlige opholdssted. Hvis retterne i den medlemsstat, der er udpeget i overensstemmelse med ovennævnte kriterier, kan fralægge sig denne kompetence, fordi den nationale lovgivning ikke giver mulighed for registreret partnerskab, jf. artikel 3 og 4, er den sidste mulighed ifølge artikel 5 retten i den medlemsstat, hvor det registrerede partnerskab er indgået.

Artikel 6

Hvis ingen medlemsstat kan tillægges kompetence i medfør af ovenstående artikler, giver denne artikel mulighed for fastslå den medlemsstat, hvis retter undtagelsesvis kan behandle sagen. Denne regel sikrer domstolsadgang for partnerne og eventuelt tredjemand, når et formuegode eller flere formuegoder, der tilhører en eller begge partnere, er beliggende på den pågældende medlemsstats område; det samme gælder, når begge partnere er statsborgere i den pågældende medlemsstat.

5.3. Kapitel III: Gældende lov

Artikel 15

Forskellen mellem medlemsstaternes nationale lovgivninger om registreret partnerskab er baggrunden for det princip, der fastslås i denne forordning, nemlig at loven i den medlemsstat, hvor partnerskabet er indgået, finder anvendelse på de formueretlige retsvirkninger af et registreret partnerskab. Dette princip er i overensstemmelse med medlemsstaternes lovgivning om registreret partnerskab, der foreskriver en generel anvendelse af loven i den stat, hvor partnerskabet er indgået, og ikke giver partnerne mulighed for at vælge en anden lov end loven i den stat, hvor partnerskabet er indgået, selv om de har mulighed for at indgå indbyrdes aftaler.

Fastsættelsen af dette princip betyder i praksis, at der anvendes samme lov på alle parrets formuegoder, som er omfattet af de formueretlige regler for registrerede partnerskaber uanset form og sted.

Artikel 16

Den lovvalgsregel, der fremgår af ovenstående artikel, gælder for alle former for registrerede partnerskaber, uanset i hvilken stat partnerskabet er indgået, og ikke kun for registrerede partnerskaber, der er indgået i en medlemsstat.

Artikel 17

For at tage højde for de nødvendige regler for anvendelse i hver enkelt medlemsstat, og navnlig beskyttelse af familiens bolig, giver denne bestemmelse mulighed for i en stat at udelukke anvendelse af en udenlandsk lov til fordel for egen lov. For således at sikre beskyttelse af familiens bolig kan en medlemsstat, på hvis område boligen er beliggende, anvende sine egne regler for beskyttelse af familiens bolig. Denne medlemsstat kan undtagelsesvis "foretrække" at anvende sin egen lov på enhver person, der er bosiddende på dens område, frem for bestemmelserne i den pågældende persons partnerskabsaftale, som er indgået i en anden medlemsstat.

5.4. Kapitel IV: Anerkendelse, eksigibilitet og fuldbyrdelse

Forslaget foreskriver fri udveksling af retsafgørelser, officielt bekræftede dokumenter og retsforlig vedrørende de formueretlige retsvirkninger af registrerede partnerskaber. Det sikrer således en gensidig anerkendelse baseret på gensidig tillid, der følger af medlemsstaternes integration inden for rammerne af Den Europæiske Union.

Denne frie udveksling tager konkret form af en ensartet procedure for anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, officielt bekræftede dokumenter og retsforlig fra en anden medlemsstat. Denne procedure erstatter de nationale procedurer, der på nuværende tidspunkt gælder i de forskellige medlemsstater. Grundene til ikke-ankendelse eller afvisning af fuldbyrdelse harmoniseres ligeledes på EU-niveau og er begrænset til det nødvendige minimum. De erstatter de forskellige og ofte omfattende grunde, der på nuværende tidspunkt eksisterer på nationalt niveau.

Retsafgørelser

De foreslåede regler om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser er rettet ind efter de regler, der gælder for arv. De indeholder således en henvisning til den eksisterende exequaturprocedure på det civil- og handelsretlige område. Enhver retsafgørelse truffet i en medlemsstat anerkendes

således i de øvrige medlemsstater uden en særlig procedure. For at opnå fuldbyrdelse skal sagsøger indlede en procedure i fuldbyrdelsesstaten for at få afgørelsen erklæret for eksigibel. Proceduren er ensidig og begrænser sig i første omgang til en kontrol af dokumenter. Først på et senere tidspunkt, når sagsøgte gør indsigelse, vil dommeren undersøge mulige grunde til afvisning. Disse grunde giver en tilstrækkelig beskyttelse af sagsøgtes rettigheder.

Disse regler er et betydeligt fremskridt i forhold til den nuværende situation. Anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser er nemlig i dag reguleret af medlemsstaternes nationale ret eller bilaterale aftaler mellem visse medlemsstater. De procedurer, der følges, varierer, afhængig af hvilke medlemsstater der er involveret, og det samme gælder de dokumenter, der er nødvendige for at få en retsafgørelse erklæret for eksigibel, og grundene til at afvise udenlandske retsafgørelser.

Som forklaret ovenfor er denne forordning den første foranstaltning vedrørende de formueretlige retsvirkninger af registrerede partnerskaber, og den vedrører familieretten (se punkt 3.1). I betragtning af den særlige kontekst er den frie udveksling af retsafgørelser omfattet af exequaturproceduren, således som beskrevet i Bruxelles I-forordningen, der er gældende på nærværende tidspunkt⁹.

Afskaffelsen af de mellemliggende procedurer (exequatur) kunne i lighed med andre områder overvejes efter en evaluering af reglerne i denne forordning og en udvikling af det retlige samarbejde vedrørende de formueretlige retsvirkninger af registrerede partnerskaber.

De dokumenter, der oprettes af myndigheder, som udøver deres funktion efter delegation eller efter udpegelse i overensstemmelse med definitionen i artikel 2 i denne forordning, vil blive sidestillet med retsafgørelser og er således omfattet af bestemmelserne om anerkendelse og fuldbyrdelse i dette kapitel.

Officielt bekræftede dokumenter

Hvad angår formueforholdet i registrerede partnerskaber, spiller officielt bekræftede dokumenter en stor rolle i praksis, og for at sikre overensstemmelse mellem denne forordning og de øvrige EU-instrumenter på dette område, bør denne forordning sikre deres anerkendelse og dermed deres frie udveksling.

Anerkendelse af officielt bekræftede dokumenter betyder, at de har samme beviskraft, hvad angår indholdet i dokumentet og de faktiske forhold, der er nedfældet deri, og samme formodning om gyldighed og fuldbyrdelsesevne som i oprindelseslandet.

5.5. Kapitel V: Retsvirkning over for tredjemand

Formålet med disse bestemmelser er på en gang at garantere partnernes retssikkerhed og beskytte tredjemand i forhold til anvendelse af en regel, som han ikke kunne have kendskab til eller forudsige. Hvad angår dokumenter oprettet mellem en partner og en tredjemand bosiddende på deres område, har medlemsstaterne således mulighed for at foreskrive, at partneren kun kan påberåbe sig de formueretlige regler for det registrerede partnerskab, hvis de er tinglyst, eller hvis tredjemanden var eller burde være informeret derom.

⁹ EFT L 12 af 16.1.2001, s. 1.

Forslag til

RÅDETS FORORDNING

om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager vedrørende de formueretlige retsvirkninger af registrerede partnerskaber

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 81, stk. 3,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet¹⁰,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale udvalg¹¹,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget¹²,

efter en særlig lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den Europæiske Union har sat sig som mål at bevare og udbygge EU som et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor der er fri bevægelighed for personer. Med henblik på gradvist at etablere et sådant område skal Unionen vedtage foranstaltninger vedrørende samarbejde om civilretlige spørgsmål med grænseoverskridende virkninger.
- (2) På mødet i Tammerfors den 15. og 16. oktober 1999 tilsluttede Det Europæiske Råd sig princippet om gensidig anerkendelse af domme og andre retsafgørelser som hjørnестenen i det civilretlige samarbejde og anmodede Rådet og Kommissionen om at vedtage et program med foranstaltninger, der gennemfører dette princip.
- (3) Den 30. november 2000 vedtog Rådet et udkast til et program med foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område¹³. Programmet beskriver de foranstaltninger til harmonisering af lovvalgsreglerne, der skal bidrage til at lette den gensidige anerkendelse af retsafgørelser. Ifølge programmet skal der udarbejdes et eller flere instrumenter om gensidig anerkendelse vedrørende formueforhold mellem ægtefæller og de formueretlige konsekvenser af opløsningen af papirløse forhold.
- (4) Det Europæiske Råd vedtog på sit møde den 4. og 5. november 2004 i Bruxelles et nyt program med titlen "Haagprogrammet: styrkelse af frihed, sikkerhed og retfærdighed i Den

¹⁰ EUT C [...] af [...], s. [...].

¹¹ EUT C [...] af [...], s. [...].

¹² EUT C [...] af [...], s. [...].

¹³ EFT C 12 af 15.1.2001, s. 1.

Europæiske Union"¹⁴. I dette program opfordrede Rådet Kommissionen til at fremlægge en grøn bog om lovvalgsregler vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, herunder spørgsmålet om retlig kompetence og gensidig anerkendelse. Det understreges i programmet, at der bør vedtages et instrument på dette område senest i 2011.

- (5) Kommissionen vedtog den 17. juli 2006 en grøn bog¹⁵ om lovvalgsregler vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, herunder spørgsmålet om retlig kompetence og gensidig anerkendelse. Grønbogen gav anledning til en bred høring om alle de vanskeligheder, som par, der befinder sig i en tværnational sammenhæng, støder på, når deres fælles formue skal gøres op, og om midlerne til at løse dem juridisk. Grønbogen behandlede ligeledes alle de problemer vedrørende international privatret, som par, der lever i andre former for parforhold end ægteskab, oplever, bl.a. personer, der har indgået et registreret partnerskab, og de specifikke problemer de støder på.
- (6) Stockholmprogrammet fra 2009¹⁶, der fastlægger Kommissionens arbejdsprogram for perioden 2010-2014, nævner ligeledes, at gensidig anerkendelse bør udvides til at omfatte de formueretlige konsekvenser af ægtefællers og samboende pars separation.
- (7) I "Rapport om unionsborgerskab 2010: Afskaffelse af hindringerne for unionsborgernes rettigheder"¹⁷, der blev vedtaget den 27. oktober 2010, meddelte Kommissionen, at der ville blive vedtaget et forslag til retsakt, der skal fjerne hindringerne for personers frie bevægelighed, herunder de vanskeligheder, som par oplever i forbindelse med forvaltning af deres formuegoder eller i forbindelse med en deling.
- (8) De særlige karakteristika ved de to samlivsformer ægteskab og registreret partnerskab og de forskelle, de medfører med hensyn til, hvilke principper der finder anvendelse på dem, er grunden til, at bestemmelserne til regulering af formueholdet i ægteskaber, og bestemmelserne til regulering af formueforholdet i registrerede partnerskaber, som denne forordning vedrører, bør holdes adskilt i to separate retsakter.
- (9) Reguleringen af andre former for samliv end ægteskab er forskellig i medlemsstaternes lovgivning, og der bør foretages en sontring mellem par, hvis samliv er formaliseret ved et registreret partnerskab indgået over for en offentlig myndighed, og par, der blot lever sammen. Selv om nogle medlemsstater har regler for faktisk samliv, må dette ikke forveksles med registrerede partnerskaber, som, fordi de er formaliseret, giver mulighed for at tage højde for deres særlige karakteristika og fastsætte regler særligt for dem i et EU-instrument. For at fremme et velfungerende indre marked er det vigtigt at fjerne hindringerne for fri bevægelighed for de personer, der har registreret deres partnerskab, herunder de vanskeligheder, som sådanne par støder på i forbindelse med forvaltning af deres formuegoder eller i forbindelse med en bodeling. For at nå disse mål samler denne forordning derfor bestemmelserne om retternes kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter samt om retsvirkningerne af formueforholdet i et registreret partnerskab over for tredjemand i en enkelt retsakt.

¹⁴ EUT C 53 af 3.3.2005, s. 1.

¹⁵ KOM(2006) 400.

¹⁶ Stockholmprogrammet - Et åbent og sikkert Europa i borgernes tjeneste og til deres beskyttelse (EUT C 115 af 4.5.2010, s. 1).

¹⁷ KOM(2010) 603.

- (10) Denne forordning vedrører spørgsmål vedrørende de formueretlige retsvirkninger af registreret partnerskab. Forordningen kommer kun ind på begrebet "registreret partnerskab", for så vidt det er nødvendigt af hensyn til forordningen. Dette begrebs nøjagtige indhold er defineret i medlemsstaternes nationale ret.
- (11) Denne forordnings anvendelsesområde bør omfatte alle civilretlige spørgsmål vedrørende formueforholdet i registrerede partnerskaber, både i forbindelse med den daglige disponering over partnernes formuegoder og i forbindelse med en bodeling som følge af partnerskabets opløsning eller boskifte ved en af partnernes død.
- (12) Da underholdspligt mellem registrerede partnere er reguleret af Rådets forordning (EF) nr. 4/2009 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt¹⁸, indgår dette område ikke i denne forordnings anvendelsesområde, og det samme gælder spørgsmål om gyldigheden og virkningerne af gavedispositioner, der er reguleret af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 593/2008 af 17. juni 2008 om lovvalsregler for kontraktlige forpligtelser¹⁹.
- (13) Spørgsmål om den nærmere beskaffenhed af de tingslige rettigheder, der måtte findes i medlemsstaternes nationale ret, f.eks. spørgsmål om tinglysning af sådanne rettigheder, bør ligeledes udelukkes fra denne forordnings anvendelsesområde, således som det også er tilfældet for Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../... *[om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter vedrørende arv og om indførelse af et europæisk arvebevis]*²⁰. Således kan retten i den medlemsstat, hvor en af partnernes formuegode er beliggende, træffe tingsretlige foranstaltninger, bl.a. til tinglysning af overdragelsen af det omhandlede formuegode, når dette er et krav i den pågældende medlemsstats lovgivning.
- (14) Af retsplejehensyn og for at lette proceduren i forbindelse med boskiftet mellem registrerede partnere efter en af partnernes død vil spørgsmål om formueforholdet i dette partnerskab efter dødsfaldet blive behandlet af retten i den medlemsstat, der har kompetence til at behandle afdødes bo, således som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../... *[om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter vedrørende arv og om indførelse af et europæisk arvebevis]*.
- (15) På samme måde bør denne forordning give mulighed for, at den ret i en medlemsstat, der behandler en ansøgning om opløsning af et registreret partnerskab, også kan have kompetence til at træffe afgørelse om spørgsmål vedrørende formueforholdet i det registrerede partnerskab, der er opstået som følge af ansøgningen, hvis partnerne er enige herom.
- (16) I andre situationer bør forordningen give mulighed for at tillægge en medlemsstats retter den territoriale kompetence til at behandle sager om formueforholdet i registrerede partnerskaber på grundlag af en liste over prioriterede kriterier, der sikrer en nær tilknytning mellem partnerne og den medlemsstat, hvis ret er kompetent. Bortset fra retterne i den medlemsstat, hvor partnerskabet er registreret, kan retterne erklære sig inkompetente, hvis

¹⁸ EUT L 7 af 10.1.2009, s. 1.

¹⁹ EUT L 177 af 4.7.2008, s. 6.

²⁰ EUT L [...] af [...], s. [...].

den nationale lovgivning ikke giver mulighed for registreret partnerskab. Hvis ingen ret har kompetence til at behandle sagen i medfør af de øvrige bestemmelser i denne forordning, er der indført en subsidiær kompetence for at undgå enhver risiko for retsnægtelse.

- (17) Af retsplejehensyn er det nødvendigt at undgå, at der træffes indbyrdes uforenelige retsafgørelser i to medlemsstater. Med dette for øje bør denne forordning fastlægge almindelige retsplejeregler på grundlag af reglerne i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område²¹.
- (18) For at lette forvaltningen af partnernes formuegoder vil loven i den stat, hvor partnerskabet er registreret, finde anvendelse på alle partnernes formuegoder, selv om denne lov ikke er en af medlemsstaternes lov.
- (19) For at gøre det lettere for en medlemsstats retter at anvende en anden medlemsstats lov kan det europæiske retlige netværk på det civil- og handelsretlige område, der er oprettet ved Rådets beslutning 2001/470/EF af 28. maj 2001²², spille en rolle ved at informere retterne om indholdet af reglerne i fremmed lov.
- (20) Almene hensyn kan under særlige omstændigheder gøre det berettiget, at medlemsstaternes retter får mulighed for at anvende overordnede præceptive bestemmelser, når det er nødvendigt af hensyn til at beskytte de pågældende staters politiske, sociale eller økonomiske organisation. Når det er begrundet i almene hensyn, bør det under ekstraordinære omstændigheder være muligt for medlemsstaternes retter at afvise at anvende fremmed ret i en konkret sag, hvis det ville være åbenlyst i strid med grundlæggende retsprincipper i domlandet.
- (21) Retterne bør imidlertid ikke kunne henvise til overordnede præceptive bestemmelser eller ordre public-undtagelsen som begrundelse for at undlade at anvende loven i en anden medlemsstat eller afvise at anerkende eller fuldbyrde en retsafgørelse, et officielt bekræftet dokument eller et retsforlig fra en anden medlemsstat, når ordre public-undtagelsen strider mod Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særlig artikel 21, som forbyder enhver form for forskelsbehandling. Endvidere bør retterne ikke have mulighed for at undlade at anvende den lov, der finder anvendelse på det registrerede partnerskab, udelukkende fordi loven i domlandet ikke anerkender registrerede partnerskaber.
- (22) Da der i nogle stater findes flere retssystemer eller regelsæt angående de spørgsmål, som er reguleret af denne forordning, bør det fastsættes, i hvilket omfang bestemmelserne i denne forordning finder anvendelse i de forskellige territoriale enheder i disse stater.
- (23) Da gensidig anerkendelse af retsafgørelser afsagt i medlemsstaterne er et af målene med denne forordning, bør den omfatte regler om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser med udgangspunkt i reglerne i forordning (EF) nr. 44/2001, eventuelt tilpasset de særlige hensyn, der gør sig gældende inden for det område, der reguleres i denne forordning. En medlemsstat bør således ikke kunne afvise at anerkende og fuldbyrde en retsafgørelse, der helt eller delvist vedrører formueforholdet i et registreret partnerskab, af den grund, at

²¹ EFT L 12 af 16.1.2001, s. 1.

²² EFT L 174 af 27.6.2001, s. 25.

medlemsstatens nationale lovgivning ikke anerkender sådanne partnerskaber eller foreskriver andre formueretlige retsvirkninger.

- (24) For at tage hensyn til de forskellige måder, hvorpå spørgsmål om formueforholdet i registrerede partnerskaber løses i medlemsstaterne, bør denne forordning sikre anerkendelse og fuldbyrdelse af officielt bekræftede dokumenter. Officielt bekræftede dokumenter kan imidlertid ikke sidestilles med retsafgørelser, for så vidt angår deres anerkendelse. Anerkendelse af officielt bekræftede dokumenter betyder, at de har samme beviskraft, hvad angår indholdet i dokumentet, og samme retsvirkning som i oprindelseslandet, hvortil kommer en formodning om gyldighed, der kan afkræftes i tilfælde af anfægtelse.
- (25) Selv om den lov, der finder anvendelse på de formueretlige retsvirkninger af et registreret partnerskab, skal regulere retsforholdet mellem partnerne og tredjemand, bør betingelserne for at påberåbe sig denne lov over for tredjemand dog være reguleret af loven i den medlemsstat, hvor partneren eller tredjemanden har deres sædvanlige opholdssted, af hensyn til beskyttelsen af tredjemand. Loven i denne medlemsstat kan således foreskrive, at den pågældende partner kun kan påberåbe sig loven, der gælder for den pågældendes formueordning, over for tredjemand, hvis reglerne om registrering eller tinglysning i denne medlemsstat er overholdt, medmindre tredjemand kender eller burde kende den lov, der finder anvendelse på formueforholdet i det registrerede partnerskab.
- (26) Af hensyn til de internationale forpligtelser, som medlemsstaterne har indgået, må denne forordning ikke berøre de internationale konventioner, som en eller flere medlemsstater er parter i på tidspunktet for denne forordnings vedtagelse. For at sikre sammenhæng med denne forordnings overordnede formål bør forordningen imidlertid have forrang frem for konventionerne i forholdet mellem medlemsstaterne.
- (27) Målene for denne forordning, nemlig at sikre fri bevægelighed for personer i Den Europæiske Union, at give mulighed for, at registrerede partnere kan tilrettelægge deres formueretlige forhold over for hinanden og over for tredjemand, mens samlivet varer og i forbindelse med bodeling eller boskifte, samt at sikre større forudsigelighed og retssikkerhed, kan ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af denne forordnings omfang og virkninger bedre gennemføres på EU-plan; Den Europæiske Union kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (28) I denne forordning overholdes de grundlæggende rettigheder og de principper, der er anerkendt i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, navnlig artikel 7, 9, 17, 21 og 47 om henholdsvis respekt for privatliv og familieliv, retten til at indgå ægteskab og retten til at stifte familie i overensstemmelse med de nationale love, ejendomsretten, forbuddet mod forskelsbehandling og retten til adgang til effektive retsmidler. Denne forordning bør anvendes af medlemsstaternes retter under fuld overholdelse af disse rettigheder og principper.
- (29) I medfør af artikel 1 og 2 i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, [har Det Forenede Kongerige og Irland meddelt, at de ønsker at deltage i

vedtagelsen og anvendelsen af denne forordning]/[deltager Det Forenede Kongerige og Irland ikke i vedtagelsen af denne forordning, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Det Forenede Kongerige og Irland, dog med forbehold af protokollens artikel 4].

- (30) I medfør af artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af denne forordning, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Kapitel I

Anvendelsesområde og definitioner

Artikel 1

Anvendelsesområde

1. Denne forordning finder anvendelse på formueforholdet i registrerede partnerskaber.
Den finder ikke anvendelse på skatteretlige, toldretlige og forvaltningsretlige anliggender.
2. Ved "medlemsstat" forstås i denne forordning alle medlemsstater med undtagelse af Danmark [, Det Forenede Kongerige og Irland].
3. Denne forordning finder ikke anvendelse på:
 - a) de personlige retsvirkninger af det registrerede partnerskab
 - b) partnernes retsevne
 - c) underholdspligt
 - d) gavedispositioner mellem partnerne
 - e) den længstlevende partners arverettigheder
 - f) selskaber oprettet mellem partnerne
 - g) arten af tingslige rettigheder over et formuegode og registreringen af sådanne rettigheder.

Artikel 2

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

- a) "formueretlige retsvirkninger": samtlige regler om de formueretlige forbindelser mellem partnerne indbyrdes og over for tredjemand, som følger direkte af den tilknytning, det registrerede partnerskab skaber
- b) "registeret partnerskab": lovreguleret samlivsform mellem to personer på grundlag af en registrering hos en offentlig myndighed
- c) "officielt bekræftet dokument": et dokument, der officielt er udfærdiget eller registreret som et officielt bekræftet dokument i oprindelsesmedlemsstaten, idet den officielle bekræftelse:
 - i) vedrører dokumentets underskrift og indhold og
 - ii) er foretaget af en offentlig myndighed eller et andet organ, som er bemyndiget hertil
- d) "retsafgørelse": enhver afgørelse truffet af en ret i en medlemsstat vedrørende formueordningen registreret partnerskab, uanset hvordan afgørelsen betegnes, såsom dom, kendelse, bevilling eller fuldbyrdelsesordre, samt fastsættelse af sagsomkostninger foretaget af retten
- e) "oprindelsesmedlemsstat": den medlemsstat, hvori retsafgørelsen er truffet, det registrerede partnerskab er indgået, det officielt bekræftede dokument er oprettet, eller skifteretsattesten er udfærdiget eller ethvert andet dokument er oprettet af eller ved en judiciel myndighed eller en anden myndighed i henhold til delegation
- f) "den anmodede medlemsstat": den medlemsstat, der anmodes om at anerkende og/eller fuldbyrde retsafgørelsen, partnerskabskontrakten, det officielt bekræftede dokument eller skifteretsattesten eller ethvert andet dokument oprettet af eller ved en judiciel myndighed eller en anden myndighed i henhold til delegation
- g) "ret": enhver kompetent retslig myndighed i medlemsstaterne, der udøver en retslig funktion i sager om formueretlige retsvirkninger af registrerede partnerskaber, samt enhver anden ikke-retslig myndighed eller person der efter delegation eller udpegelse foretaget af en retslig myndighed i medlemsstaterne udøver funktioner, der henhører under retternes kompetence, jf. denne forordning
- h) "retsforlig": et forlig vedrørende de formueretlige retsvirkninger af et registreret partnerskab, der er godkendt af en ret eller indgået ved en ret under en retssag.

Kapitel II

Kompetence

Artikel 3

Kompetence ved en partners død

1. De retter i en medlemsstat, der behandler en registreret partners arvesag i medfør af forordning (EU) nr. .../... *[om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter vedrørende arv og om indførelse af et*

europæisk arvebevis], har ligeledes kompetence til at træffe afgørelse om de formueretlige retsvirkninger af partnerskabet i forbindelse med arvesagen.

2. Retten kan erklære sig inkompetent, hvis den nationale lovgivning ikke anerkender registreret partnerskab. Den kompetente ret vil derefter blive udpeget i overensstemmelse med artikel 5.

Artikel 4

Kompetence i tilfælde af opløsning af partnerskabet

De retter i en medlemsstat, der behandler en ansøgning om opløsning af et registreret partnerskab, har ligeledes, hvis partnerne har aftalt det, kompetence til at træffe afgørelse om sagens formueretlige retsvirkninger.

En sådan aftale kan indgås på et hvilket som helst tidspunkt, også under retssagen. Hvis der indgås aftale før retssagen, skal denne udformes skriftligt og dateres og underskrives af begge parter.

Hvis der ikke indgås aftale mellem partnerne, fastsættes kompetencen efter reglerne i artikel 5.

Artikel 5

Kompetence på andet grundlag

1. Bortset fra i de tilfælde, der er nævnt i artikel 3 og 4, er nedennævnte retter kompetente i sager, der vedrører de formueretlige retsvirkninger af et registreret partnerskab:
 - a) retterne i den medlemsstat, hvor partnerne har deres fælles sædvanlige opholdssted, eller, når dette ikke er relevant
 - b) retterne i den medlemsstat, hvor partnerne sidst havde deres fælles sædvanlige opholdssted, hvis en af partnerne fortsat har sit opholdssted der, eller, når dette ikke er relevant
 - c) retterne i den medlemsstat, hvor sagsøgte har sit sædvanlige opholdssted, eller, når dette ikke er relevant
 - d) retterne i den medlemsstat, hvor det registrerede partnerskab er indgået.
2. De retter, der er nævnt i denne artikels stk. 1, litra a), b) og c), kan erklære sig inkompetente, hvis den nationale lovgivning ikke anerkender registrerede partnerskaber.

Artikel 6

Subsidiær kompetence

Hvis ingen ret i en medlemsstat er kompetent i medfør af artikel 3, 4 eller 5, eller hvis den kompetente ret har erklæret sig inkompetent, vil retterne i en medlemsstat være kompetente, hvis:

- a) et eller flere formuegoder tilhørende en eller begge partnere befinder sig på medlemsstatens område; i det tilfælde vil retten kun kunne træffe afgørelse om det eller de pågældende formuegoder, eller

- b) begge partnere er statsborgere i den pågældende medlemsstat, eller for så vidt angår Det Forenede Kongerige og Irland, partnerne har deres fælles opholdssted der.

Artikel 7

Forum necessitatis

Hvis ingen ret i en medlemsstat er kompetent i medfør af artikel 3, 4, 5 eller 6, eller hvis retten fralægger sig denne kompetence, kan en medlemsstats retter undtagelsesvis, hvis sagen har tilstrækkelig tilknytning til denne medlemsstat, træffe afgørelse i sager om de formueretlige retsvirkninger af registrerede partnerskaber, hvis det viser sig at være umuligt at føre eller anlægge en sag i et tredjeland.

Artikel 8

Modkrav

Den ret, ved hvilken en sag verserer på grundlag af artikel 3, 4, 5, 6 eller 7, er også kompetent til at behandle et modkrav, hvis dette falder ind under denne forordnings anvendelsesområde.

Artikel 9

Sagsanlæg

En sag anses for anlagt ved en ret:

- a) på det tidspunkt, hvor det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument er indleveret til retten, forudsat at sagsøger ikke efterfølgende har undladt at træffe de foranstaltninger, der krævedes af ham, for at få dokumentet forkyndt for sagsøgte, eller
- b) hvis det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument skal forkyndes, før det indleveres til retten, da på det tidspunkt, hvor dette dokument er modtaget af den myndighed, der er ansvarlig for forkyndelsen, forudsat at sagsøger ikke efterfølgende har undladt at træffe de foranstaltninger, der krævedes af ham, for at få dokumentet indleveret til retten.

Artikel 10

Prøvelse af kompetencen

Anlægges der ved en ret i en medlemsstat en sag om formueforholdet i registrerede partnerskaber, som den pågældende ret ikke har kompetence til at påkende i medfør af denne forordning, erklærer retten sig af egen drift inkompetent.

Artikel 11

Formalitetsprøvelse

1. Hvis en sagsøgt, der har sit sædvanlige opholdssted i en anden stat end den medlemsstat, hvor sagen er anlagt, ikke giver møde, udsætter den kompetente ret sagen, indtil det er godtgjort, at sagsøgte har haft mulighed for at modtage det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument i så god tid, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen, eller at der er truffet alle de hertil fornødne foranstaltninger.

2. Artikel 19 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007 af 13. november 2007 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager²³ anvendes i stedet for stk. 1 i denne artikel, hvis det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument skal sendes fra én medlemsstat til en anden i medfør af nævnte forordning.
3. Hvis forordning (EF) nr. 1393/2007 ikke finder anvendelse, anvendes artikel 15 i Haagerkonventionen af 15. november 1965 om forkyndelse i udlandet af retslige og udenretslige dokumenter i sager om civile eller kommercielle spørgsmål, hvis det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument skal sendes til udlandet i medfør af nævnte konvention.

Artikel 12

Litispændens

1. Hvis krav, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, fremsættes mellem de samme parter for retter i forskellige medlemsstater, skal enhver anden ret end den, hvor sagen først blev anlagt, af egen drift udsætte sagen, indtil det er fastslået, at den ret, hvor sagen først blev anlagt, er kompetent.
2. I det tilfælde, der er nævnt i stk. 1, fastslår den ret, hvor sagen først blev anlagt, sin kompetence inden for en frist på seks måneder, medmindre det viser sig umuligt på grund af ekstraordinære omstændigheder. Efter anmodning fra en anden ret, hvor sagen er anlagt, informerer den første ret den anden ret om datoen for sagsanlægget og oplyser, om den har erklæret sig kompetent i den konkrete sag, eller, hvis den ikke har det, da hvornår beslutningen om kompetence forventes truffet.
3. Når det er fastslået, at den ret, hvor sagen først blev anlagt, er kompetent, erklærer enhver anden ret sig inkompetent til fordel for den første.

Artikel 13

Konnekse krav

1. Hvis sager vedrørende krav, som er indbyrdes sammenhængende, verserer for retter i forskellige medlemsstater, kan enhver anden ret end den, hvor sagen først blev anlagt, udsætte sagen.
2. Når de pågældende sager verserer i første instans, kan enhver anden ret end den, hvor sagen først blev anlagt, ligeledes efter begæring fra en af parterne erklære sig inkompetent, forudsat at den ret, hvor sagen først blev anlagt, har kompetence til at behandle sagerne, og gældende lov tillader forening af sagerne.
3. Ved indbyrdes sammenhængende krav forstås i denne artikel krav, der er så snævert forbundne, at det er ønskeligt at behandle og påkende dem samtidig for at undgå uforenelige retsafgørelser i tilfælde af, at kravene blev påkendt hver for sig.

²³ EUT L 324 af 10.12.2007, s. 79.

Artikel 14

Foreløbige, herunder sikrende, retsmidler

Der kan over for en medlemsstats retter anmodes om anvendelse af sådanne foreløbige, herunder sikrende, retsmidler, som er fastsat i den pågældende medlemsstats lovgivning, selv om retten i en anden medlemsstat i medfør af denne forordning er kompetent til at påkende sagens realitet.

Kapitel III

Lovvalg

Artikel 15

Fastlæggelse af, hvilken lov der skal anvendes

Den lov, der skal anvendes på de formueretlige retsvirkninger af partnerskabet, er loven i den stat, hvor partnerskabet er indgået.

Artikel 16

Lovvalgsreglens universelle karakter

Den lov, som skal anvendes i henhold til dette kapitel, finder anvendelse, selv om det ikke er en medlemsstats lov.

Artikel 17

Præceptive bestemmelser

Bestemmelserne i denne forordning berører ikke anvendelsen af præceptive bestemmelser, hvis overholdelse af en medlemsstat anses for at være så afgørende for beskyttelsen af dens offentlige interesser, som f.eks. dens politiske, sociale og økonomiske struktur, at bestemmelserne finder anvendelse på alle forhold, der falder ind under deres anvendelsesområde, uanset hvilken lov der i øvrigt finder anvendelse på de formueretlige retsvirkninger af et registreret partnerskab i henhold til denne forordning.

Artikel 18

Ordre public i domslandet

1. Anvendelsen af en regel i en lov, som skal anvendes efter denne forordning, kan kun tilsidesættes, hvis en sådan anvendelse åbenlyst er i strid med grundlæggende retsprincipper i domslandet.
2. Anvendelsen af en regel i en lov, som skal anvendes efter denne forordning, kan ikke anses for at være i strid med grundlæggende retsprincipper i domslandet alene, fordi loven i domslandet ikke anerkender registrerede partnerskaber.

Artikel 19

Udelukkelse af renvoi

Når det i denne forordning bestemmes, at et lands lov skal anvendes, forstås der herved de gældende materielle retsregler i det pågældende land med undtagelse af landets internationale privatretlige regler.

Artikel 20

Stater med to eller flere retssystemer – territorielt lovvalg

Hvis en stat omfatter flere territoriale enheder, som hver har sit retssystem eller regelsæt angående de spørgsmål, som er reguleret af denne forordning:

- a) forstås en henvisning til en sådan stats lov ved fastlæggelsen af, hvilken lov der skal anvendes i henhold til denne forordning, som en henvisning til gældende lov i den pågældende territoriale enhed
- b) forstås en henvisning til sædvanligt opholdssted på denne medlemsstats område som en henvisning til sædvanligt opholdssted på en territorial enheds område
- c) forstås en henvisning til nationalitet som en henvisning til den territoriale enhed, som er fastsat efter den pågældende stats lovgivning, eller i mangel af relevante regler som en henvisning til den territoriale enhed, partnerne har valgt, eller i mangel af lovvalg som en henvisning til den territoriale enhed, som partneren eller partnerne har den tætteste tilknytning til.

Kapitel IV

Anerkendelse, eksigibilitet og fuldbyrdelse

AFDELING 1

RETSAFGØRELSE

Underafdeling 1

Anerkendelse

Artikel 21

Anerkendelse af retsafgørelser

1. Retsafgørelser, der er truffet i en medlemsstat, anerkendes i de øvrige medlemsstater, uden at der må stilles krav om anvendelse af en særlig procedure.

2. Hvis anerkendelsen bestrides, kan en berørt part, der principalt påberåber sig anerkendelsen, efter proceduren i artikel [38 til 56] i forordning (EF) nr. 44/2001 få fastslået, at retsafgørelsen skal anerkendes.
3. Hvis anerkendelsen gøres gældende som led i en verserende sag ved en ret i en medlemsstat, er denne ret kompetent til at afgøre spørgsmålet om anerkendelse.

Artikel 22

Grunde til ikke at anerkende en retsafgørelse

En retsafgørelse kan ikke anerkendes:

- a) hvis en anerkendelse åbenbart vil stride mod grundlæggende retsprincipper i den anmodede medlemsstat
- b) hvis det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument ikke er blevet forkyndt for den udeblevne sagsøgte i så god tid og på en sådan måde, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen, medmindre sagsøgte har undladt at tage skridt til at anfægte retsafgørelsen, selv om han havde mulighed for at gøre det
- c) hvis en anerkendelse er uforenelig med en retsafgørelse truffet mellem de samme parter i den anmodede medlemsstat
- d) hvis en anerkendelse er uforenelig med en retsafgørelse, der tidligere er truffet i en anden medlemsstat eller i et tredjeland mellem de samme parter i en tvist, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, og denne tidligere retsafgørelse opfylder de nødvendige betingelser for at blive anerkendt i den anmodede medlemsstat.

Artikel 23

Forbud mod prøvelse af kompetencen for retten i oprindelsesmedlemsstaten

1. Kompetencen for retterne i oprindelsesmedlemsstaten kan ikke efterprøves.
2. Bestemmelsen i artikel 18 om grundlæggende retsprincipper finder ikke anvendelse på de kompetenceregler, der er nævnt i artikel 3 til 8.

Artikel 24

Forskelle på medlemsstaternes love

Anerkendelse og fuldbyrdelse af en retsafgørelse, der helt eller delvist vedrører formueforholdet i registrerede partnerskaber, kan ikke afvises med henvisning til, at loven i den anmodede medlemsstat ikke anerkender registrerede partnerskaber, eller ikke tillægger dem de samme formueretlige retsvirkninger.

Artikel 25

Forbud mod prøvelse med hensyn til sagens realitet

Den udenlandske retsafgørelse kan i intet tilfælde efterprøves med hensyn til sagens realitet.

Artikel 26

Udsættelse

Hvis anerkendelse af en retsafgørelse, der er truffet i en medlemsstat, gøres gældende ved en ret i en anden medlemsstat, kan denne udsætte sagen, såfremt afgørelsen er blevet anfægtet ved ordinær appel.

Underafdeling 2

Fuldbyrdelse

Artikel 27

Eksigible retsafgørelser

Retsafgørelser, som er truffet i en medlemsstat og kan fuldbyrdes dér, samt retsforlig fuldbyrdes i andre medlemsstater i overensstemmelse med artikel [38 til 56 og artikel 58] i forordning (EF) nr. 44/2001.

AFDELING 2

OFFICIELT BEKRÆFTEDE DOKUMENTER OG RETSFORLIG

Artikel 28

Anerkendelse af officielt bekræftede dokumenter

1. Officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt i en medlemsstat, anerkendes i de øvrige medlemsstater, medmindre gyldigheden af dokumenterne anfægtes efter gældende lov, og under forbehold af, at en sådan anerkendelse ikke åbenbart strider mod grundlæggende retsprincipper i den anmodede medlemsstat.
2. Anerkendelse af officielt bekræftede dokumenter betyder, at de tillægges beviskraft angående indholdet og formodning om gyldighed.

Artikel 29

Officielt bekræftede dokumenters eksigibilitet

1. Officielt bekræftede dokumenter, der er oprettet og eksigible i en medlemsstat, skal efter anmodning erklæres for eksigible i en anden medlemsstat efter proceduren i artikel [38 til 57] i forordning (EF) nr. 44/2001.
2. Den ret, der behandler en appel i medfør af artikel [43 og 44] i forordning (EF) nr. 44/2001, kan kun afslå at erklære det officielt bekræftede dokument for eksigibelt eller ophæve en afgørelse om eksigibilitet, hvis fuldbyrdelsen af det officielt bekræftede dokument åbenlyst strider mod grundlæggende retsprincipper i den anmodede medlemsstat.

Artikel 30

Anerkendelse og eksigibilitet af retsforlig

Retsforlig, der er eksigible i oprindelsesmedlemsstaten, anerkendes og erklæres eksigible i en anden medlemsstat efter anmodning fra en berørt part på samme betingelser som officielt bekræftede dokumenter. Den ret, der behandler en appel i medfør af artikel [42 eller 44] i forordning (EF) nr. 44/2001, kan kun afslå at erklære et retsforlig for eksigibelt eller ophæve en afgørelse om eksigibilitet, hvis en fuldbyrdelse af retsforliget åbenlyst strider mod grundlæggende retsprincipper i den fuldbyrdende medlemsstat.

Kapitel V

Retsvirkning over for tredjemand

Artikel 31

Retsvirkning over for tredjemand

1. De formueretlige retsvirkninger af et registreret partnerskab for retsforholdet mellem en partner og tredjemand reguleres i loven i den medlemsstat, hvor partnerskabet er indgået, jf. artikel 15.
2. Loven i en medlemsstat kan dog foreskrive, at en partner ikke kan påberåbe sig den gældende lov over for tredjemand, når en af partnerne eller tredjemand har sædvanligt opholdssted på denne medlemsstats område, og når reglerne for tinglysning eller registrering i denne medlemsstats lovgivning ikke er overholdt, medmindre tredjemand kendte eller burde kende loven, der finder anvendelse på formueforholdet i det registrerede partnerskab.
3. Tilsvarende kan loven i en medlemsstat, hvor en fast ejendom er beliggende, indeholde en regel svarende til reglen i stk. 2 om retsforholdet mellem en partner og tredjemand vedrørende denne faste ejendom.

Kapitel VI

Almindelige, afsluttende bestemmelser

Artikel 32

Forholdet til gældende internationale konventioner

1. Denne forordning berører ikke anvendelsen af bilaterale eller multilaterale konventioner, som en eller flere medlemsstater er part i på tidspunktet for denne forordnings vedtagelse, og som vedrører spørgsmål, der er reguleret i denne forordning, jf. dog medlemsstaternes forpligtelser i henhold til traktatens artikel 351.
2. Uanset stk. 1 har denne forordning i forbindelserne mellem medlemsstaterne forrang for de konventioner, som vedrører spørgsmål, der er reguleret i denne forordning, og som medlemsstaterne er part i.

Artikel 33

Oplysninger til offentligheden og de kompetente myndigheder

1. Medlemsstaterne fremsender senest den [...] følgende oplysninger til Kommissionen på det/de officielle sprog, de finder hensigtsmæssigt:
 - a) en beskrivelse af deres nationale lovgivning og procedurer vedrørende formueforholdet i registrerede partnerskaber samt de relevante lovtekster
 - b) de nationale bestemmelser om retsvirkning over for tredjemand, jf. artikel 31, stk. 2 og 3.
2. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om enhver senere ændring af disse bestemmelser.
3. Kommissionen offentliggør de oplysninger, der er nævnt i stk. 1 og 2, på passende måde, bl.a. på det flersprogede websted for det europæiske retlige netværk på det civil- og handelsretlige område.

Artikel 34

Revision

1. Senest den [fem år efter denne forordnings anvendelse ...] og herefter hvert femte år forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om anvendelsen af denne forordning. Rapporten ledsages om nødvendigt af forslag om tilpasning af forordningen.
2. Med henblik herpå meddeler medlemsstaterne Kommissionen relevante oplysninger om deres retters anvendelse af denne forordning.

Artikel 35

Overgangsbestemmelser

1. Kapitel II og IV i denne forordning finder anvendelse på retssager, der er anlagt, officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt, retsforlig, der er indgået, og retsafgørelser, der er truffet efter datoen for forordningens anvendelse.
2. I forbindelse med retssager, der er anlagt i oprindelsesmedlemsstaten før datoen for denne forordnings anvendelse, skal retsafgørelser, som er truffet efter denne dato, dog anerkendes og fuldbyrdes efter kapitel IV, hvis de anvendte kompetenceregler er i overensstemmelse med reglerne i kapitel II.
3. Kapitel III finder kun anvendelse på partnere, der har registreret deres partnerskab.

Artikel 36

Ikrafttrædelse

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning anvendes fra [et år efter datoen for dens ikrafttrædelse].

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...]

På Rådets vegne

[...]

Formand